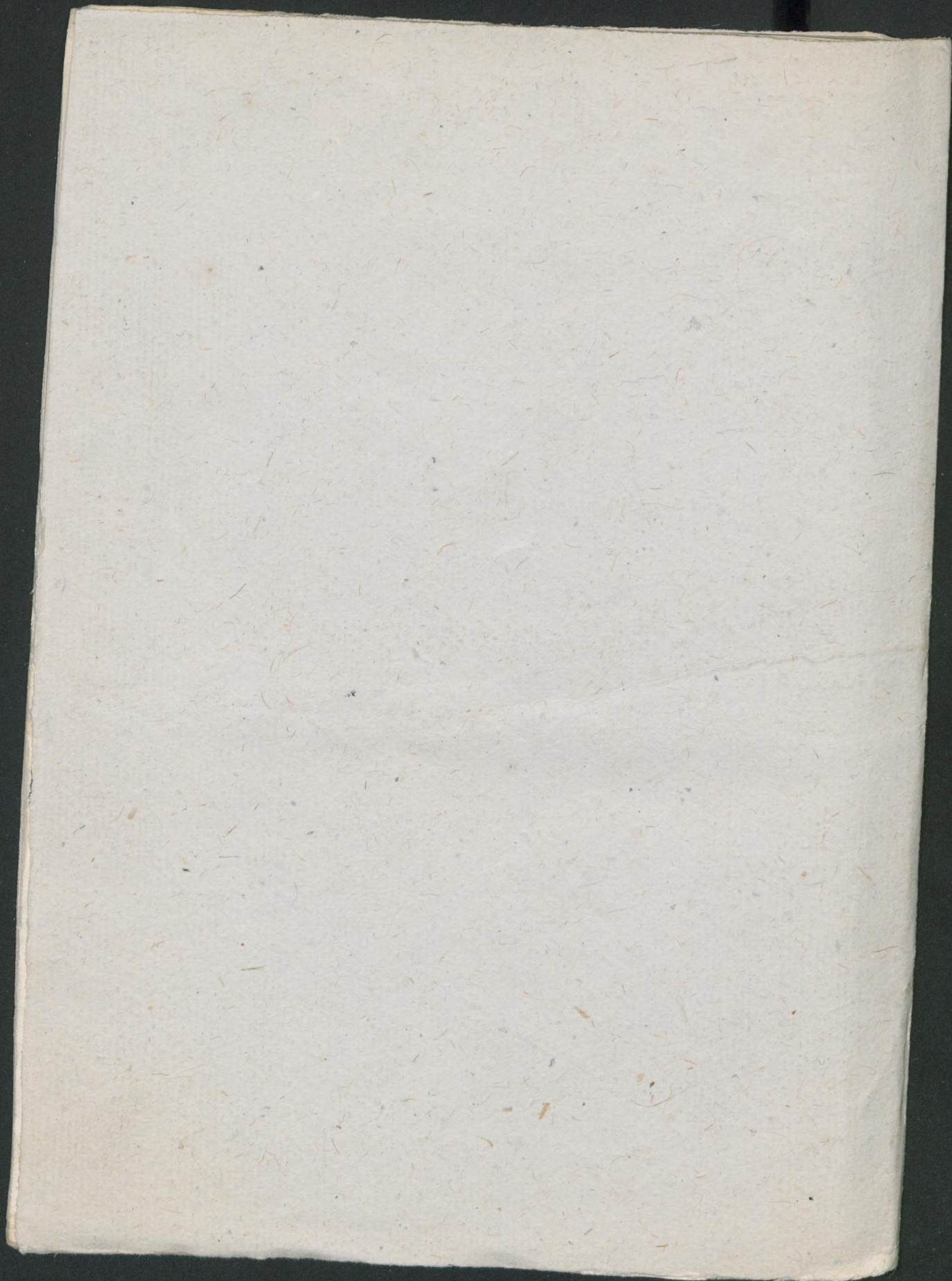
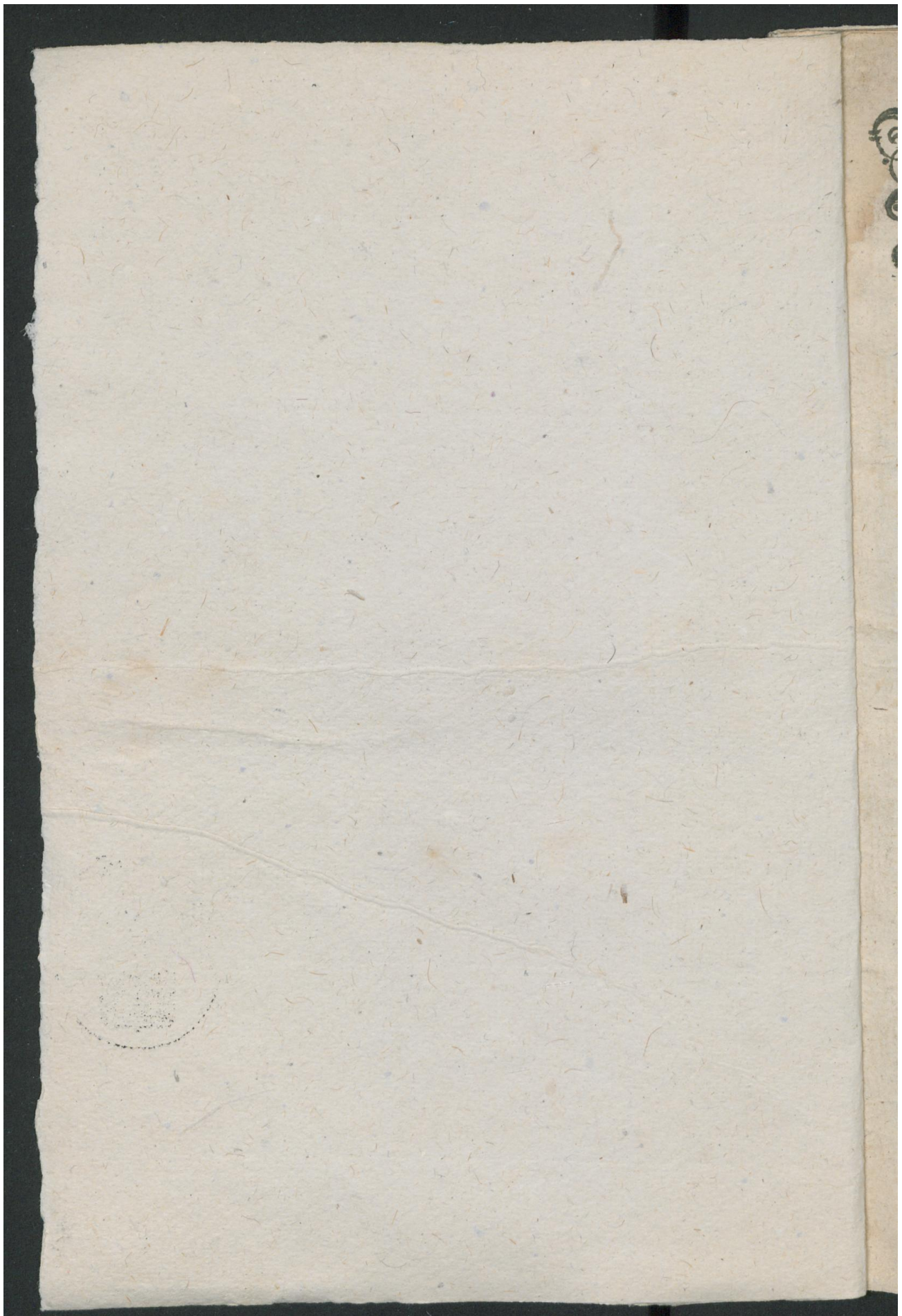

PAMFLET

787

ANTWOORDE
Vande Ridderſchap /
 Eedelen / en de meeſte Steden van Hollandt
 ende Weſtzeelandt / op de Verclaringhe ende Remon-
 ſtrantie van ſyne Excell^e. aende Staten Ge-
 nerael ghedaen tot Dordrecht den
 vijen. Septembriſ 1587.

TOT DELF,
 By Aelbrecht Hendricxſ. Drucker Ordinariſ der
 Staten s'landts van Hollandt, 1587.
 MET PRIVILEGIE.

727

ANTWOORDE

De twee Eerbetreffende

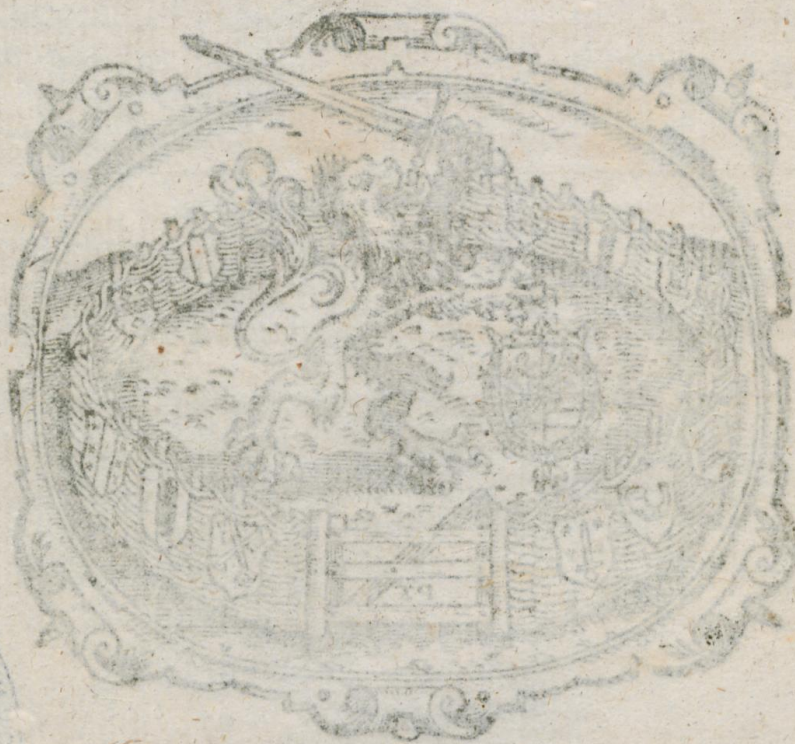
Geleerden / en de meeste Eerw. van Hollandse

en de Eerw. van de Eerw. van de Eerw. van de Eerw.

Geleerden van de Eerw. van de Eerw. van de Eerw.

Geleerden van de Eerw. van de Eerw. van de Eerw.

Geleerden van de Eerw. van de Eerw. van de Eerw.

Tot Dief

By Aelbrecht Hendrick Drucker Ordinaris der

Staten stants van Hollandse 1787

Met Privilegie

Antvvoordt vande Ridderſchap, Eedelen, ende
de meeſte Steden van Hollandt ende Weſt-
vrieſlandt, op de Verclaringhe ende Remon-
ſtrantie van ſyne Excel^e. aende Staten Gene-
rael gedaen tot Dordrecht den vij^{en}. Septem-
bris an^o. 1587.

DE Eurluchtighe Hoochgheboren Furſt Ghe-
nadighe Heere/uwre Exc^{ie}. verclaringe / remonſtran-
tie / ende proteſtatie aenden Staten Generael vande
vereenichde Nederlandſche Provincien den vij^{en}.
der voorleder maent van September / binnen Dor-
drecht ghedaen/ en den ix^{en}. daer aen met uwre Exc^{ie}.
brieuen aende Steden int perticulier ghesonden/ hebben de Ridder-
ſchap/ Eedelen en Steden van Hollandt en Weſtvrieſlandt / Staerſ-
ghewijs vergadert zijnde/ wel en rijpelijk gheexamineert. Ende hoe
wel tijnhouden der zeluer den ſtaet vanden Lande int ghemeen is be-
treffende/ En dat mitzdien volghende tghebruyck ende rechte vande
voorſz Landen/ van wegghen alle de Landen int ghemeen / d'zelue be-
hoort beantwoort te worden: Nochtans aengheſien uwre Exc^{ie}. ant-
woort is begheerende/ en dat alſnoch van wegghen den Staten Gene-
rael daer op niet gheantwoort en can worden / deur dien die Ghede-
puteerde van eenighe Provincien daer toe van haere principalen niet
en zijn ghelaſt: Zoo hebben die Ridderſchap/ Eedelen/ en Steden
voornoeint/omme hen jeghens haere Ma^t. / uwre Exc^{ie}. / en de Ghe-
meente/ in haren opgeleyden ampt te quijten/ en uwre Exc^{ie}. begheer-
ten te voldoen / tot beantwoordinghe van dien/ noodich bevonden te
deduceren tghene hier naer volcht.

Alden eerſten dat waerachtich/ ende uwre Exc^{ie}. kennelick is/
dat de Landen van Hollandt en Zeelandt inden Jaere xvc.
lxxij. hen vuyt meer als wettelijke redenen ten Oirloghe je-
ghens den Spangiaerden ende haere adherenten voorde conſervatie
vande Landen/ en byſonder tot handthoudinghe vande waere Chri-
ſtelijke Religie/ Eenſamenlick der Landen en Steden/privilegien/
vrijheden / en gherechtigheden / onder het commandement van mijn
A ij Heere

Heere den Prince van Oranien H. G. begheuen hebbende. Sijne
Pr. Ex^{te}. en de Staten vanden voorsz Landen / beduchtende dat sy
luyden sonder hulpe vande naghebynde Potentaten niet machtich en
souden wesen het ghewelt van haere vyanden te wederstaen / hare eer-
ste toevlucht ghenomen hebben aende Co. Ma^r. van Engelandt:
Op de welcke zpluyden (als wesende beschermersse vande waere
Christelijke Religie) voorsz allen anderē Potentatē / hen betrouwt ende
verlaeten hebben. Ende hebben ouer sulcx van haere Ma^r. by Ghe-
santen soo inden Jaere xv^c. lxxij. als oock inden beginne vande Ja-
re xv^c. lxxvi. ootmoedelich haere Ma^r. genadighe gunste ende hul-
pe versocht.

Dat daer naer metten Hertoghe van Anjou / eenighe broeder van
Co^r. Ma^r. van Franckrijck / van wegen den Staten Generael van
de vereenichde Nederlanden ghehandelt / En naer couerlijden van
den selfden den Coninck van Franckrijck totte acceptatie van Sou-
veranieteyt deser Landen te vergheefs versocht / Ende ten lesten goe-
de hope vande gunste en assistentie van haere voorsz Ma^r. van En-
gelandt (soo deur den Heere Ambassadeur Daulson als andersints)
gegheuen zijnde / de Staten Generael voornoot aen haere Ma^r. haer
Ghesanten gesonden / de Souveranieteyt van Lande geoffereert / en
van haere Ma^r. eyntelich gempetreert hebbē een genadich secours
ende tghene het Tractaet met haere Ma^r. ghemaect daer van mede
brenge. Waer vooren de Statē van Hollādt haere Ma^r. ten Hooch-
sten bedancken / ende aende zelve verbonden zijn.

Te meer / ouermits haere voorsz Ma^r. bouen de ghenadighe assi-
stentie oock belieft heeft uwe Ex^{te}. herwaerts ouer te leynde / omme
haere Onderlaeten in dese Landen tot secours ghelonden / wel te re-
gieren: alle de zaeken vander Oorloge deser Prouintien te promou-
ren / jeghens haere vyanden / ende nae dat den noot soude vereyschen
den Staten goeden raedt te gheuen tot het Gouvernement en defen-
sie vande voorsz Prouintien / ende met alzulche vordere last voorsz uwe
Ex^{te}. als tvoorsz Tractaet mede brenge.

De Staten voorsz bedancken uwe Ex^{te}. mede / ende houden hen
oock aende selue verbonden / byt zaekie dat hem belieft heeft / dese
Landen ten besten / niet alleen de voorsz last van haere Ma^r. te aen-
vaerden: Maer bouen dien op de instantie vanden Heeren Staten
Generael / totte acceptatie vanden staet ende commissie als Gouver-
neur

neur ende Capiteyn Generael van alle de vereenichde Nederlanden
te verstaen.

Ende en is bande zijde bande Staten van Hollandt niet naeghe-
laeten het Tractaet met haere voorsz Ma^r. gemaect/ in alle poincten
naer te comen en achtervolghen/ Ende de Eedelen ende Steden
van Hollandt respectiuelich hebben mede niet ghelaten/ soo int ont-
fanghen van uwe Ex^c. int generael en perticulier/ int voldoen bande
acte van delatien van het Goubernemēt/ het consent bande Contri-
butien ende anderlints/ alle eere/ respect/ reuerentie ende dancbbaer-
heyt/ naer dese Landen ghebruyck/ te bewijzen. Doch hebben sijn-
den uwe Ex^c. van alle goede Offitien inden voorszeden Jaere den
Landen bewesen/ tot meermael int besonder ten hoochsten bedancit.

Tis wel waer dat sijnvanden/ metten Ghedeputeerden bande Pro-
vintien van Zeelandt en Vrieslandt/ uwe Ex^c. alhier te Lande we-
sende/ by verscheyden Remonstrantien/ niet behoorlijcke reuerentie/
hebben verthoont veel zaekendie jeghens der Landen welbaren en
gherechtigheden/ mitzgaders jeghens het voorsz Tractaet met haere
Ma^r. gemaect/ en de acte van delatie van het Goubernemēt waren
ghepasseert/ soo ouer de Landen int ghemeen/ als de Provintie van
Hollandt en andere haere naeghebruyen en bondtghenooten int per-
ticulier/ en daer van redres verfocht/ maer tselue hebben sijnvanden tot
borderinge van deser Lande welbaren/ vryheden/ rechten en priuile-
gien/ volghende het ampt sijnvanden opghelept/ ende den Eedt daer
op ghedaen/ moeten doen: Ende daer mede en is niet anders dan den
dienst van haere Ma^r./ ende uwe Ex^c./ mitzgaders de conseruatie
vanden staet deser Landen ghesocht.

Het vertreck van uwe Ex^c. byt dese Landen/ is byden Staten
voornommt omme verscheyden redenen uwer Ex^c. verthoont voorsz
dese Landen seer schadelich en beswaerlich gheacht/ en hebben ouer
sulcx soo metten Ghedeputeerden van anderen Provintien/ als alleen/
by alle middelen ghearbejdet/ omme uwe Ex^c. daer van te diuertere-
ren/ En niet connende tselue impetreren/ en hebben daerinne niet an-
ders bewillicht/ dan op vast betrouwen dat uwe Ex^c. binne twee ofte
drie maenden soude wederkeeren: en dat geduerende uwe Ex^c. ab-
sentie het beleydt van het Goubernemēt generael/ de Raedt van Sta-
te conform haere Resolutie soude wesen bevolen/ en de Gouverneurs
van Provintien respectiue in haere wettelijcke authoriteyt gelaeten.

A iii

Maer

Maer ouermits eenſighe weecken naer het vertreck van uwe Ex^{cell}. is bevondē/ dat by zeeckere acte / ſoo wel de authoriteyt vanden Raedt van State / noopende het generael Goubernement / als van Gouberneurs van respectiue Provincien / sulcx was ghereſtringeert en vermindert/ dat onder anderen jeghens het verraet van Deuenter (te vooren ghenoech geopenbaert) deur de zelue acte niet en heeft moeghen voorzien worden/ Zoo zijn de Staten voorsz ghenootſaect geworden jeggens ghelijcke inconuenienten te voorzien/ Niet by verminderinghe vande eere ofte authoriteyt van uwe Ex^{cell}. / maer by reſtitutie ofte reintegratie vande authoriteyt vande Gouberneurs vande voorsz Provincien / Die jeghens alle oude gebruyck ende recht vanden Lande was vermindert.

Eghene naer het verradelick ouerleuerē vande ſtadt van Deuenter/ en Forten voorsz Zutphen/ (waerinne de Staten ten hoochſtē be- droeft ende verſlaghen zijn gheweest) noopende den bedroeffden ſtaet en gheſtelteniffe van Lande/ mitzgaders de oorſaecken van dien / aen haere Ma. ende uwe Ex^{cell}. gheſchreuen is gheweest / tzelue is gheſchiet niet om uwe Ex^{cell}. eere/ naeme / ofte ghelooff te verminderen / Maer inde voorsz verſlaghentheyt/ en omme haere Ma. ende uwe Ex^{cell}. den ſtaet van Lande te representeren/ en te verthoonen de ſwa- richeden daerjnnē de Landen hen vonden/ buyt zaecke dat uwe Ex^{cell}. niet nae eenighe Inſtructie/ ofte by advijs van Raedt van State/ veel- zaecken den ſtaet van Lande ten hoochſten betreffende/ hadde belieft te doen/ Op dat voorden toecommenden tijdt daerjnnē ſoude moeghen worden voorzien.

Dat daermēde niet ghemeent en is uwe Ex^{cell}. by tvolck van deſe Landen te onteeren / is daer wt ghebleecken / dat niemandt van die ter vergaderinge van Staten waren gheſonden vande ſelue brieuen coppe is gegheuen/ die dezelue oock niet dan met goede diſcretie/ ende aen haere principālē hebben ghecommunicert/ Sulcx dat daer van weynich kenniſſe onder het volck is gheweest / voorsz ende aler coppe buyt Engelandt tot Utrecht/ en aen eenighe dienaers van uwe Ex^{cell}. gheſondē zijnde/ de zelue met zeecker ghedichte brieuen van thenden Martij onder de ghemeenten werde gheſtropt / en by middelen van dien ghearbeyt / omme den Ghecommittēerden ter vergaderinghen van Staten gheſondē/ (die de voorsz brieuen opt voorsz voorgeval- ten verraet hadden doen depescheren) te doen beſauoeren. Ende en is de

is de coppe van voorsz. brieuen aen haere Ma^t. tot gheenen anderen
eynde ghesonden / dan op hope dat deselue vande ghesteltenuisse deser
Landen bericht zijnde / des te beter en coxter Resolutie de Ghelanten
aen haere Ma^t. ghesondē soude gheuen. Maer de Staten verstaen-
de dat haere Ma^t. ende uwe Ex^c. het schijuen vande voorsz. brie-
uen niet ten besten en verston den / hebben verclaert daer by niet uwe
Ex^c. maer den ghenen die deselue hadden gheabuseert / ghenoeert te
hebben: en hebben voorsz. haere Ma^t. ende uwe Ex^c. ghebedē / tghē-
ne inde selue brieuen te harde mochte gheschreuen zijn / haere ampt
en ghedaen Eedt / het gebruik van Staten deser Landen (die haere
Princen en Gouverneurs ghewoon zijn rondelick ende vzelick alle
zaeckē te remonstrerē) en bysonder de groote consternatie / daer mede
de herten vande Staten dier tijdt verslaeghen waren / toe te gheuen.

De Staten voorsz. bedancken uwe Ex^c. dat hy verthouende sy-
ne heroyeque en magnanime courage / niet jeghenstaende de aduersi-
teyten in dese Landen gheduyende zijn Gouvernement ghevallen /
en tghene daer op ghevolcht is / gheresolueert is ghebleuen / Omme
niet alleen voorsz. dese Landen aen haere Ma^t. te intercederen / en we-
der ouer te comen / Maer oock dat hy alle voorgaende zaacken heeft
in verghetinghe ghestelt / ende aen haere Ma^t. geintercedeert / omme
tselue int goede op te nemen / ende dese Landen meer en meer in hare
gunste ende bystant te behouden.

Insghelijcx bedancken de Staten voorsz. uwe Ex^c. vande groote
moeyte ende arbeydt / die uwe Ex^c. ghedaen heeft / omme de stede
vander Shyps te ontfetten.

Ende soo veel belanght de belofte die den Welghebozen Graue
van Hohenlo uwer Ex^c. soude moghen hebben ghedaen van zeer-
ker ghetal Crijchsvolck toe te leynden / ende andere swaricheden die
uwer Ex^c. teghens syne G. soude moghen hebben / en weten daer af
niet grondelick te sprecken / als niet welende het werck van Staten /
Van laeten hun bedincken dat syne G. sulcx verstaende uwer Ex^c.
dielaengaende goet onderricht ende contentement gheben sal.

Van tghene aer penningen / wapenen voorsz. het nyentwe volck van
Oorloghe / Viures / munitions van Oorloge / en andere costen / tot vor-
deringhe van het ontfet vander Shyps / byde Staten is opgebracht /
weet allerbest den Tresorier. Houdē niettemin de Staten voorsz. voorsz.
zecker /

zeecker / dat van het goet debuoir bande naestghelegghen Prouintien/
als Hollandt en Zeelandt volcomelick sal blijcken / En dat de costen
van dien al seer veel de hondert vijftich duysent guldens excederen /
Hoe wel meest alle het volck van Orloghe / twelck tot voozsz ontfet
ghebuyet worde / tot laste van haere Ma^r. was / sonder dat slynden
weten by wat faulten de Stadt ouerghegheuen oft niet ontfet en is:
Vouen dien dat de hondert duysent ponden by syne Ex^c. ghemens-
tionneert op den xxiij^{en}. Julij lesleden beloeft zijn byden Generaelen
Staten niet promptelick / maer binnen den tijdt van een maent daer
nae volghende ghesurneert te worden. Vooz d'expiratie bande welc-
ke / namentlijck den vijfden Augusti / de voozsz Stadt Shys byden
byandt crobert worde.

Dat uwe Ex^c. ter instantie bande Staten Generael heeft doen
publiceren zeecker Placcaet teghens den ghenen die met seditie ende
populaire factien / den staet deser Landen pooghen te turberen / (we-
sende meest vreemdelinghen / en die haer eygen Vaderlandt niet sulc-
ke proceduren int ghewelt der byanden hebben doen comen) Tzelus
verstaen de Staten seer wel / en ter eere ende reputatie vā haere Ma^r.
uwe Ex^c. / en conseruatie banden staet van Lande ghedaen te zijn:
En bidden uwe Ex^c. te willen beuorderē / dat syne voozsz Placcaten
en Ordonnantien daer op ghemaect / jegghens alle oproerighe en sedi-
tieuse moghen worden gheexecuteert / Alsoo gheduyende den Orlo-
ghe dese Landen noyt meer met sulcke siecten en zijn gheinfecteert
gheweest / als nu / ghelijck onlanx inde Stadt van Vlissinghen is ghe-
bleecken. Tot welcken versoek de Staten te meer ghedrongen wor-
den / ouermits sy noyt ghehoort en hebben / dat by alzulke procedu-
ren / Provincien / Leden ofte Steden zijn gheconserueert / Maer wel
dat by sulke manieren alle Landtschappen ende Steden zijn geruij-
neert ende verloozen.

De Staten hebben tot haere grooste leedtwelen wel verstaen / dat
vooz het vertreck van uwe Ex^c. bynt dese Landen / eenighe misver-
standen tusschen uwe Ex^c. ende syne G. van Hohenlo / (doch by-
ten kennisse bande Staten) waren ontfstaen / Om de welcke te recon-
cilieren / hebben slynden altyts willich en bereydt geweest haer wt-
terste debuoir / en alle goede officien te doen / achtende tot vorderinghe
banden dienst van haere Ma^r. / uwe Ex^c. / ende bysonder tot con-
seruatie banden staet deser Landen / ten hoochste noodich / dat by on-
berlinghe

Derlinghe goede correspondentie tusschen uwe Ex^{cie}. ende syne G. de
zaecken vander Orloghe moghen worden ghe dirigeert. Ende ghe-
loouen dat het weygheren van volbrenginghe van uwe Ex^{cie}. paten-
ten / deue de questie van het ampt vande Gouverneurs van Provin-
tien is gheschiet. Ende verhoppen dat niet alleen tusschen uwer Ex^{cie}.
en den Statē int generael en perticulier / maer oock tusschē uwe Ex^{cie}.
en syne G. niet behoorlick respect / goede eenicheyt / vryndelichap ende
correspondentie sal worden ghemaect ende onderhouden.

Dat int beghinsel vande maent van Augusto lesleden (ten tijde
hoope was dat de Duytsche Ruyteren / knechten en pionniers niet-
ten eersten in dese Landen souden comen) byden Staten Generael
goet ghebonden werde / datmen voor twee maanden een legher te vel-
de soude brengen / hebben de Staten oock wel verstaen tot welken
eynde schylden opt bevel van uwe Ex^{cie}. hebben beoorderd dat syne
G. van Ppenmaer / met ontrent duyfent Ruyteren / en een goet ghe-
tal Voetknechten / al in besoldinghe en tot laste van dese Landen we-
sen / zijn gemarcheert omme de voorsz Duytsche Ruytere en knech-
ten te bejegenen : en daer toe opgebracht in baren ghelde ontrent xl.
duysent ponden van xl. grootē pondt : En ten zelue eynde hebben sy
hynden oock aen het vorder volck van Orloge in Hollandt / Ghelder-
landt / en Queryssel leggende / en andere lasten vander Orloge / zedert
den zelue tijt / betaelt al veel meer als hondert duyfent gelijcke pondē.

Is waer dat uwe Ex^{cie}. int eynde vande voorsz maent van Au-
gusto / inden Haghe aende Staten voorsz ghelonden heeft den Raet-
heere Bardelius / omme te vorderē Resolutie soo noopedē het Crycht
volck welck te velde ghebruycht soude worden / als voorraet van Vi-
tures en munitions van Orloghe voorden steden van Aernhem ende
Berck : Inghelijcks zijn advertentien ghedaen van preparaten van
byanden te water. Maer opt eerste hebbē de Staten voor antwoordt
verclaert / Wat dehuor by hemhynden opt bevel van uwe Ex^{cie}. was
ghedaen int betaelen vande Ruyteren ende knechten / met syne G.
van Ppenmaer ghemarcheert / ende oock int betaelen van het ander
volck van Orloghe in Hollandt / Ghelderlandt ende Queryssel leg-
ghende / endedat schylden nopende het vorder / haere Ghedeputeer-
den ter vergaderinghe vande Staten Generael souden voorsien niet
goede Resolutie / omme beneffens de Ghedeputeerde vande andere
Provincien uwe Ex^{cie}. te gheuen goet contentement. Opt tweede
point is gheantwoordt / dat byden Staten van Hollandt voorden

Heere Ouersten Schenck zedert de maent van Mey ontrent tzeuentich duplent ponden van xl. groosten tpondt aen Viures affghesproke / betacle / en syne Ghestrengheyt met een goede quantiteyt vā munitions van Oorloghe ghesluteert was. En dat ontrent zes maenden gheleden / de stadt Aernhem niet grepne voor meer als xij^e. Soldaeten een gheheel Jaer / ende oock niet andere Viures / en een goede quantiteyt van munitions van Oorloghe was voorszien / omme jegens belegheringhe in voorraet ghehouden te worden: Ende dat zylupden daerenbouen gheconsenteert hebben / dat tot verseeckeringhe ende bewaernisse der voorsz steden / en bysonder voor de stadt van Aernhem / van Rogge binnen Utrecht byden Staten van Hollandt gesonden xl. oft l. lasten souden worden gelicht: En dat noch voor xj. duplent guldes aen viures en munitions van Oorloghe / tot laste van die van Hollandt / souden worden ghecocht en derwaerts ghesonden. Ende opt leste hebben die Staten voorsz met syne Ex^{cie}. van Nassau Admirael ghecommuniqueert / die zulcke ordre daer op gegeuen en gestelt heeft / datmen vaste hoope heeft dat den ghemeenen vbandt te water niet ghewelt niet veel wtrichten sal: Ende houdē de Staten hen verseeckert / dat het volck van Oorloghe te water / hen jegens de ghemeene vbanden wel en vromelick quytē sal / ghelijck zylupden gheduyrende den Oorloghe seer manlick hebben ghedaen / in verscheyden exploitten: Verhopende / en nochmaels verseeckende / dat uwe Ex^{cie}. de middelen / tot onderhoudt van het volck van Oorloghe te water ghedestineert / sulcx doen beneficieren / en vorderen sal / dat op haer goet onderhoudt voorszien zal moghen worden / ghelijck gheduyrende den Oorloghe altyds is ghedaen.

De Edelen en Steden van Hollandt hebben omme veelke wichtighen redenen / tot conseruatie vanden staet ende gherechticheden van Lande / ende ten eynde alle zaecken niet goede correspondentie voortaan beleydēt souden moghen wordē / op de aencomste van uwe Ex^{cie}. niet goede deliberatie / en ghemeenen aduys / ghedresseert zeeckere Remonstrantie / Daer by sy in effecte hebben begheert dat goet onderscheyt tusschen het ampt van uwe Ex^{cie}. als Gouverneur ende Capitayn Generael / den Staten int generael en perticulier / en den Gouverneurs van respectiue Provincien / souden worden onderhouden: Dat de lasten van Oorloghe ten naesten niet het incommen vande Contributien souden worden vergheleeken: Dat gherecht zijnde tghene inden voorszeden Jaere jeghens de Tractaten was ghedaen / En ghediscrediteert zijnde / die onuerstandt tusschen uwe Ex^{cie}. en de Staten

Staten lochten te maecten ende boeden / alle zaechen met goede con-
fidentie souden worden belept.

Deze Remonstrantie met ghemeen advijs / ende naer boorgaende
beschrijvinghe int perticulier daer op ghedaen / goetghebonden zijn-
de / was den ghedeputeerden vande Staten van Hollandt ghelouden
ter vergaderinghe van Heeren Staten Generael tot Middelburch
mede gegheuen / met expresse last omme deselue metten Heeren Sta-
ten van Zeelandt / en den Ghedeputeerden van anderen ghebneer-
den Provincien te communiceren / en daer nae uwer Ex^{cie}. van we-
gen de Provincien die de selue goet vondē / ofte vuyterlick opten nae-
me vande Staten van Hollandt alleen te presenteren.

Dan alsoo deselue ghedeputeerden omme eenighe consideratien
de voorsz Remonstrantie niet en hadden ghepresenteert / Soo hebben
die Sedelen ende Steden goetghebonden eenighe van henluyden tot
Dordrecht aen uwe Ex^{cie}. te leynden / syne aencompte in Hollandt te
congratuleren / en te versoeken in conferentie ende communicatie te
moghen comen op de poincten inde Remonstrantie begrepen / die-
nende tot goede directie vande saechen vanden Lande voorden toe-
kommenden tijdt.

Welck versoek by uwe Ex^{cie}. ghehoort zijnde / heeft begheert dat
de poincten by gheschifte souden worden ouergeleneert / ende is ouer-
sulcx deselue Remonstrantie byden voorsz Ghedeputeerden gheexhi-
beert. Off nu byde selue pet vuyten recht oft redene is verthoont / oft
versoekt / sal blijcken vuyte voorsz Remonstrantie ende naerder ver-
thoninghe daer op ghemaect.

Vuyt tghene voorsz is / can eenen veghelick verstaen / dat uwe
Ex^{cie}. gheen redene en heeft (jammers niet jegens de Statē van Hol-
landt) omme te protesteren van chaeren laste te willen brengen het
verlies van eenighe steden / oft andere onghelucken.

Ten is noch vuyt noch te verwonderen / dat soo wanneer den
Staten eenige nyeuwe en onverdachte lasten voorghedragē worden /
slypden clagen dat de Landen deselue te draghen belwaerlick valt.

Want de ghene die met een goede consideratie letten / dat de Lan-
den van Hollandt (die nu ghestadich vijftien Jaren lanch jegens soo
gheweldighen vuyndt in Orloghe gheweest zijn / ende soo groote la-
sten hebben moeten draghen) noch inde twee Jaren tzedert den aen-
vangh

vanck van het Goubernemēt van uwe Ex^{cie}. alleenlick totte loopen
de lasten bander Orloge te lande/ en bouen de lasten bander Orloge
te water/ en veele andere perticuliere lastē/ als Fortificatien van fron-
tiersteden en stercken/ logijsgeldē van Soldaeren/ turck en keersien
voorden garnisoenen/ en meer andere verdachte en onverdachte on-
kosten zullen opgebracht hebben/ ontrent neghenendertichmael hon-
derdvijsent guldens/ Sulle lichtelick kunne oordelen dat zelve son-
der groote beswaernisse niet te weghe en can zyn ghebracht.

Men can niet redene ouer die van Hollandt niet elagen/ van dat sy
geduyrende het Goubernemēt van uwe Ex^{cie}. hen mit contribuieren
niet bejsoorlick en sonden hebben ghequeten/ Nademael slypde ghe-
duyrende den Orloghe noyt soo veel/ ende nochtans wel onghelyck
meer hebben betaelt/ als oyt in Enghelandt by haere Ghedeputeer-
den voorgheslaghen ofte verclaert is gheweest dat slypden conde
doen/ Hoewel de Landen van Hollandt noyt soo grooten affbreck en
schade in nauigatie/ handelinge/ ende andersints/ als inden voorsz.
tyde gheleden hebben.

Ende daeromme achten slypden van groot bedencken/ ende ver-
wonderen hen seer/ datmen van henlyden vordert verclaringe ende
verzeckeringe oft haere middelen met het secours van haere Ma^t.
ghenoechsaem zyn omme het Orloghe te continuieren alst behoort.

Mijn Heere de Prince van Orangien Ho. Ge. heeft met Godes
hulpe de defentie deser Landen aenghevaert/ en sonder soo heerlicken
secours als haere Ma^t. ghenadelick beliest heeft dese Landen te ac-
corderen/ sonder de helft van middelen die byde Landen nu in treyn
gebracht zyn/ de Steden en Sterckte ongefortificeert en van alles on-
verlien/ doch eenige van principaelste van dese Lande onder tgheloeft
van vanden wesen/ het groot ghewelt dat de ghemeene vande te
water en te lande/ doch by verscheide legers en equippagien te water
ghebruyt) door Godes hulpe wederstaē/ sonder dat sulcke vercla-
ringhe ofte verzeckeringe ghevordert is gheweest/ En daeromme
en is gheen redene datmen alom sulcke verclaringhe ofte verzecke-
ringe vordert/ bysonder naedemael de zelve oft tot een groote verme-
telheyt ofte wantrouwe op Godes ghenade soude moeten strecken.

Naedemael haere Co. Ma^t. ongelegen is der Lande Souverai-
neteyt ofte protectie aen te nemē/ ofte den Lande meerder secours te
doē als het Tractaet inhoudt/ So en staet minners in dese gelegetheyt
anders

andere niet te doen / dan Godt den Heere almachtich te hulpe te ne-
men / opt secours dat haere Ma^r. den Landen behiet te doen / en op-
de middelen en contributien die hyden Landen ghecontenteert wor-
den / eenen goeden staet van Orloghe te maechen / soo veel Ruyteren
en lanechte in dienste der Lande te houden / als in redelick daer byt
betaelen can / De Heeren ende Hooftden onder malcanderen / de Pro-
vincie / Quartieren en Steden / en de Ghemeente in eenicheyt te hou-
den / en soo op de zaecke vander Orloghe als anderen goede ordy te
stellen / der Landen / Steden en Ghemeenten welvaren en prosperi-
teyt te vorderen / de platte landen van inleggheringhe en bytteringhe
van Ruyteren en lanechten te bevinden / ende alsoo op de conseruatie
van Provincien / Steden en Leden van dien lettende / Van Godt den
Heere een goede bytstroemte te verwachten.

De Staten van Hollandt en weten niet dat by hen hinde / ofte den
Heeren Staten Generael / Placcaet ghemaect zijn / waer bynt de On-
derlaete van haere Ma^r. eenighe schaden in Brancherich soude mo-
ghen worden aenghedaen / Maer hebben tot meermael gheremon-
streert / dat sy vreele hadden / dat het Placcaet in April anno vijftich
hondert zessentachtich tot Verecht ghemaect (sonder dat de Staten
op de euidente swaericheden / periculen / ende inconuenienten die ay-
parent waren daer byt te sullen volghen mochten worden gehoord)
tot deser Landen groot naedeel / ende offentie vande Raeghebbyren
was streckende.

Aengaende den Vredehandel verclaeren de Staten voorn / dat sy
lyden op haere Ma^r. ende uwe E^r.c. altyds alstucken betrouwen
hebben ghehad / en allnoch hebben / dat sulinden van gheen vrede en
zullen tracteren / sonder consent vanden Staeten Generael daer toe
beschreuen zijnde / volghende het Tractaet: En daeromne hebben
sulinden de kennisse by hem van apparence preparaten van dien ghe-
ueghen met allulche discretie en moderatie ghebruycht / en soo wep-
nich daer van gheopenbaert / als den beswaerlycken staet deser Lan-
den heeft lyden moghen.

De Staten voorn hebben wel ghehoort van tghene de Co. Ma^r.
van Dente marcquen in Mayo 1600. lxxxij. haere Co. Ma^r. dielaen-
gaende heeft doen proponeren van tghene by haere Ma^r. daer op ge-
antwoort en vorder ghevolcht is: Vande negociatie van Andries de
Loo / hebben sy mede veele advertentien ghadt / byten monde van
Heere Amvassadeur van haere Ma^r. den Baron van Bickenhuyck /
25 iij hebben

hebben sy oock haere Ma^r. intentie diesaengaende verstaen: Ende veel andere advertentien en advertisseminten zijn diesaengaende tot haere kennisse ghecommen/ Die oock alsulke waren/ en van alsulke personen quamen/ datmen de selue sonder apparentie niet en conde houdē/ maer nochtans is daer van seer weynich tot kennisse vande gheeneente ghecommen.

Dan nae dat by uwe Ex^c. deur den Raetshereen Valske en Meⁿin van Staten van Hollandt openbaerlich affgheepscht is geweest verclaeringhe/ oft de Landen ghenoechsaeme middelen hadden/ omme met het secours van haere Ma^r. hen seluen te defenderen ende beschermen/ En dat uwe Ex^c. oordeelde de middelen niet bastandt te wesen/ en by faulte van ghenoechsaeme middelen den Staten in bedencken stelde/ oft het niet beter en waere vrede te maken op redelike conditien/ En inghevalle de Staten raedtsaem vonden een peys te maken/ dat haere Ma^r. te vreden was haer daer toe te employeren ten meesten voordeel van Lande: Soo heeft tzelue inden ghenen die van weghen de Lande langhe tijdt te voren die advertisseminte hadden ontfanghen/ en by hen noch niet aende vergaderinghe gheopenbaert en waeren/ sulcken naedencken veroorlaet/ dat gheraden gevonden is deselue den Staten tot haere onclastinghe te openen/ Doch is tzelue gheschiet met goede discretie/ ende niet anders als de advertisseminten mede brochten.

Ende ouermits de forme van procederē inde selue advertisseminten gheroert/ byde vergaderinghe sulke bevonden worde/ dat deselue gebruyct zijnde tot groote ondienste van haere Ma^r. / uwe Ex^c. / en de Lande souden hebben mogen strecken/ Soo is goetgevondē de voorsz. zaecke te openē eenige publicque Collegien van Lande/ omme haeren goeden raedt ende advijs daerinne te moghen ghebruycken.

Sonder dat int doen vande voorsz. openinge van haere Ma^r. ofte uwe Ex^c. anders dan met behoorlick respect/ reuerentie/ en eerlyck is ghesproocken.

Sonder oock datter eenighe occasie gheweest is/ ofte byte voorsz. advertisseminten genomen heeft moghen wordē/ omme te ghelouen dat haere Ma^r. ofte uwer Ex^c. sonder advijs ofte consent van Staten eenighe vrede souden willen tracteren.

Inmers is soo wel wt voorsz. geproponeerde van uwe Ex^c. het ghe-

gheopende van Heere Baron van Bückenhurst/als de voorsz adber-
tissementen verstaen / dat haere Ma^r. sonder kennisse en consent van
Staten niet en begheerde te tracteren.

Ende daeromme hebbē de Staten van Holland op de voorsz pro-
positie van Raetsheren Valck en Merin verclaert / dat syhuden de
vrede aengaende niet en condon antwoorden / Maer hebbē hen ghere-
fereert tot tghene opte openinghe van haere Ma^r. en uwe Ex^c. me-
ninghe diesaengaende aende Staten Generael te doe / By henhuden
ter vergaderinge van Staten Generael soude worden vooz resolutie
inneghebrocht / die sy vertrouden dat sulcx soude wesen / dat die tot
conserbatie van waere Christelijke Religie / eensamentlick de priui-
legien/vrijheden/ende gherechticheden van Lande soude strecken.

Hier bynt is lichtelick te verstaen / hoe noode de ghepretendeerde
goede Patriotten/die uwe Ex^c. de voorsz zaecke aengaende soo val-
sche rapporten hebben ghedaen/souden calunnieren / en hoe hooche-
lick de welvaert en eenicheyt van Lande henhuden ter herten gaet/
die uwe Ex^c. tot het geloouen van voorsz valsche rapporten weten te
beweghen/ omme alsoo diffidentien en misverstandē tusschen haere
Ma^r. en uwe Ex^c. en den Staten te vorderen / daer inne voozwaer
seer noodich is ordre ghestelt.

De ghebnieerde Provincien hebben een Onie en Verbont metten
anderē ghemaect/en by alle Tractaten bevesticht/ inhoudē de hoe sy-
huden int handhouden van ghemeene zaecke/int contribueren ende
tracteren hen sullen regulere / Waer nae de Statē van Hollandt den
welcken eenighe gheesten (die arbeiden omme den Landen in onre-
nicheden/diffidentien/en oproerte te stellen) allē den haet op den hals
willen schuwen/ouermits syhuden der Landen welvaert/vrijheden/
en gherechticheden/ volgende haeren Eedt en plicht/ begheeren vooz
te staen/en de zaecke geerne met goede ordre/eenicheyt/en confidencie
sagen belept / hen met groote cōstantie soo wel in voorszpoet als tegē-
spoet vromelick en getrouwelick hebbē gequeten/gelijck syhuden met
Godes hulpe hopen te continueren/ Sulcx datmē henhuden noch ver-
latinghe van eenige der ghebnieerde Provincien ofte Stedē van diē/
noch separatie noch bederf van Lande zal moghen te laste legghen.

De Staten van Hollandt hebben altydts verstaen en verstaē als
noch de auctoriteyt uwe Ex^c. by het tractaet met haere Ma^r. ghe-
maect ende by acte van Staecen Generael ghedefereert te handhou-
den/

den/maer in tghene bouen den inhouden van voorsz Tractate en als
te is ghepretendeert / hebben slypden sulcke ordie en redres begheert
als tot conseruatie van gherechtigheden van lande/pertinente distinc-
tie van het ampt van uwe Ex^{cie}. als Gouverneur Generael de Sta-
ten Generael en particulier/ mitzgaders vande Gouverneurs vande
Provincien tot onderhoudinghe van alle onderlinghe goede eenicheit/
verstande ende correspondentie noodich is / alles omme redenen ende
volghende de Remonstrantie uwe Ex^{cie}. ghepresenteert mette voorsz
naerder verclaringhe daerop ghedresseert.

Inghelijcks zijn de Staten van Hollandt te vreden de contributie
vande twee hondert dussent gulden ter maent niet tghene van ordi-
naris contributien voorden loopen den jaere benonden sal worden te
ghebrecken/ ter dispositie van zyne Ex^{cie}. ende den Raedt van State
te stellen: Welverstaende dat de ander Provincien van ghelijck sul-
len doen/ en dat vyfte quote van Hollandt by uwe Ex^{cie}. Gdomman-
tie betaelt sullen worden de Garnisoenen tractementen en ander laste
vander Oorloghe in Hollandt/ ende inden tede daer vooren slypden
hen hebben moeten verbinden vallende/ alles volghende de staet daer
van ghemaecte / ofte dat by ghebreck vande betaelinghe de Staten
vooren vyfte haere quote selts sullen moghen betaelen.

Is immers meer als reden dat van penninghen van Hollandt de
laste in Hollandt vallen worden betaelt/ als in andere Provincie oock
van allen ouden tijden ghebruict is gheweest.

Van ghelijcken is meer als redene dat vyfte selue pennenghe be-
taelt wordt tghene de Staten van Hollandt ten dienste vande Lan-
de hebben moeten beloonen aende Garnisoenen van verscheyden ste-
den van Gelderlandt/ Guernssel / en andere naeghebuere Provincie/
alsoo by ghebrecke van dien niet alleen der Landen ghelooft ghecreet
maer oock die inghesetenen van Hollandt in persoon ende goederen
daervooren aenghehouden en ghearresteert soude worden / daer van
inden voorszeden Jaere deur de quade betaelinghe al eenighe beghint-
selen zijn ghebleecken.

En de voorgaende experientie heeft den Staten van Hollandt ge-
leert dat slypden niet en souden connen verantwoorden datmen de
penningen van Hollandt alle ter dispositie van uwe Ex^{cie} en Raedt
van State soude stellen/ en de selue vyfte Hollandt laten trecken/ de
garnisoenen van Hollandt onbetact laten / den Steden en Landen
van

van H
de fr

Gener
meen
ben o
ghele
den h
neur
repte
voni
ke d
slyp
hebl
ben
deri
ghe
ster
den
dal
da
W
hel
rel
on
E
v
di
te
d

van Hollandt onbetaelde Ruyteren ende knechten opseynenden / ende
de Frontieren van Hollandt van alles onverschien soude laeten.

¶ Is kennelick dat de Staten van Nederlandtsche Provincien int
generael en peticulier int draghen van haere consenten / soo tot ghe-
meene en peticuliere defentie als andersints / deselve ghedragen heb-
ben op alzulke bespreecke / condicien / en limitatien als sijn den naer-
ghelegentheit des tijts en der saecke voorde Lande noodich bevou-
den hebben / Welcke consenten soo byden Princen als den Gouver-
neurs generael met deselve bespreecken / condicien / en limitatien gear-
cepteert sijn / en hebben de Staten daer van bedant : Alsulcx sal be-
vonden worden dat int consentieren vande nouenale beede (inde welc-
ke de Landen van Hollandt int Jaer niet veel meer en betaelden / als
sijn den gheduerende het Gouvernement van utwe ^{Erce} ter maent
hebben ghedaen en noch doen) wel goede poincten en condicien heb-
ben besproken / en haere consent daer mede gelimiteert / als onder an-
deren / Dat sy selfs soude hebben de administratie van haere penin-
ghen / dat sy haere Commissarissen souden hebben present opte mon-
steringhe / dat sy het volck van Oirloghe selfs souden betaelen / Dat
dat het volck van Oirloghe gheen soulen ofte oppressie en deden / ende
dat de vrije Navigatie Oost en West souden worden ghehantoudt :
Welck consent nochtans mette voorsz bespreecken en condicien danc-
telick ghenomen / en den Staten int generael en peticulier in Prin-
telick woorden beloeft es / alle de voorsz en meer andere condicien te
onderhouden. Waer byt wel te verstaen is / dat de ghene die utwe
^{Erce} raeden omme den Staeten soo precise wetten te stellen / als de
voorsz verclaeringhe nopende het draghen van haere consenten me-
de brenge / gheensints der Landen welbaert ofte conservatie ter her-
ten is / ofte ten minsten dat sijn den van dese Lande recht ende con-
ditie niet wel gheinformeert en sijn.

¶ Den staet vander Oirloghe metten Heere Ambassadeur van haere
Ma. den Baenderheer van Bickenhurst ten overstaen van Eijch-
ouersten ghemaect nopende de besettinghe van garnisoenen / en is niet
soo beswaerlich / oft het secours van haere Ma. ende de contributien
van twee hondert dupsent guldens ter maent sullen tot voldoeninge
vanden zeluen staet wel moghen strecken.

¶ Iae als het secours van haere Ma. van vijft dupsent voetvolck /
en dupsent Ruyteren compleet ghehouden / en inde Frontiereden
ende

ende Sterckten volghende den oorlogz staet mede ghedistribueert en
ghebruycet worden / Soo en zullen niet alleen de vordere gheraemde
garnisoenen van Voetvolck / niet een goet ghetal Ruyteren / vuyte
Contributien van Hollandt / Zeelandt / Vtrecht en Vriesslandt rijcke-
lick de twee derdendeelen van haere besoldinghe moghen prompte-
lick betaelt worden / Maer sullen bouen dien in alle occurrentien
een goet ghetal Ruyteren en Soldaeten te velde / ofte in ofte ontrent
eenighe Steden ofte Sterckten die by beleggheringe aengetast zullen
worden / ghebruycet moghen worden / bliuende niettemin de andere
Steden en Sterckten volghende den seluen staet belet / Behoudelick
dat de Wendelen compleet ghehouden / en teghens de fraude voorszien
mach wordē : En alsinē niet goede mesnagie en ten minsten costē de
Landē in goede en meerdere verzeckerheyt soudē willen conseruerē /
Soo soude binnen dese Landen noch een goet ghetal Ruyteren ende
knechten by repartitie onder den Provincie / Quartieren / en Steden
op een derdendeel van besoldinghe voor seckere maenden int Jaer
in waertgheelt moghen ghehouden / en in alle occurrentien ghebruycet
worden / aenghesien de Landen van veele Capiteynen / Officiers ende
Soldaeten te vooren ghedient hebbende wel zijn voorszien.

Aengaende de costen van toerustinghe vande Schepen van Oor-
loghe te water / hebbē de Staten alreys verstaen / en verstaen alsnoch /
dat de Conbopen en Licenten niette goede prinsen en beuyten te wa-
ter vallende / wel en ten meesten dienste van Lande ghebruycet en ghe-
beneficeert zijnde / (ghelijck int beginnen vander Oorloghe ettelijcke
Jaerē is gedaen geweest) totte betalinge van oorlogz lastē niet alleē be-
vondē sullē wordē te wesen souffilant / maer oock daer vā wel eē goe-
de somme sal ouerschietē / Daer mede voor eenige bequame maenden
int Jaer / soo tot ontfettinghe vanden Steden ofte Stercken die bele-
ghert souden worden / als tot affbreck der byanden offensieue soude
Oorloch gheboert moghen worden.

Dat het volck van oorloge te water inde naeste twee jaren so qua-
lick betaelt en het achterwelen vande equippagie van schepē vā oor-
loge soo groot gheworden is / Zelfde is gheschiet ouermits gebolcht
is gheweest de opinie vanden gheenen die wt eenige consideratie (hen
best bekent) mrenen gheheele Provincien (oock die open en tot haren
besten hebben de grootste en vruchtbaerste Landtschappen vā geheel
Europa) wt te hongheren en also een eynde vander Oorloge te maec-
ken / hoe de selue opinie is ghefundeert hebben de naeste drie jarē ghe-
leert / inde welke by sulcke wegē de minste plaetse niet verouert en is /
maer

maer wel driemaal soo veel goede Steden verlooren zijn als den vyant
in Hollandt ende Zeelandt in vier jaeren ten tijde de middelen die Godt
den Heere deur de natuere van Lande verleende ghebruyct werden/
met onghelyck meer gheweldts en verlies te water en te lande heeft
connen veroueren.

De Staeten van Hollandt en gheloouen niet dat de meninghe van
eenige Provincien ofte Steden is de Burgher-vendelen die niet tot ge-
meene defensie vanden Lande by kennisse en ordonnantie van uwe
Gracie gebuyct sullen worden/vuyte boorsz contribucien te doel beta-
len/soo dat oock daer deur de contribucien niet vermindert en sul-
len worden.

Mits alle welke redenen de Ridderchap/Edelen ende Steden
van Hollandt ende Westvrieslandt voorn uwe Gracie, bidden en ver-
souchen wt gantscher haeren dese haere Antwoorde opte voorsz ver-
claringhe ghenadelijcken en ten besten te verstaen/ God Almachich
te hulpe te nemen/en in zijne magnanime en heroyque intentie om-
me dese Landen teghens den Spangiaerts en haere adherenten on-
versoenlijcke vyanden van waere Chysteliche Religie/den Wellanc
deser Landen en den goeden Inghesetenen vanden te beschermen/te
willen continueren byde vereenichde Provincien/den Heeren Erde-
len en goede Steden in eenicheyt te blijven/en voorsz secker te houden
dat merre hulpe van Godt de Heere Almachich haere Ma^{te}. belooff-
de secours compleect in goede ordie niet behoorlijcke Monstringhe
ghelouden/den vorderen staet vander Oorloghe met het incommen
van twee hondert duxene gulden ter maent ghecompasseert opt em-
plop vande selue twee hondert duxent gulde ter maent mitzgaders
tghene vuyt Brabant/Gelderlandt/Vlaenderen/Ouerijssel/Dren-
te/Twente/Groeningerlandt en ander quartieren onder tgheweldt
van vyanden zijnde by verdingh en anderlijcs getoghen sal mogen
worden/opt volle ghetal vande Soldaeten en teghens alle fraude en
abuylen/en opt onderhouden vande goede discipline militaire goede
ordie stellende en onderhoudende/ende de Conbopen ende Licenten
ten meest dienste van Lande gebeneficeert zijnde/her boorsz secours
en de boorsz contribucien ende middelen rijckelijcken sullen strecken/
omme alle de ghebinteerde Provincien tot vorderinghe van haere Ma^{te}.
en uwe Gracie, loffelijcke repucatie en tot schade ende affbreck der ghe-
meene vyanden/te beschermen/sonder dat van noode sal wesen een
onsecker ofte bedriechelijcke vrede aen te gaen/ofte deser landen saec-
ken desperaet te houden.

C ij

Van

Van onser zijde verhoopen wy vastelijken en onderanderlijck te onderhouden het tractaet met haere voorlz Ma^r. gemaect/ uwe Er^c. voorlz autoriteyt te hanthouden/ de beloofde consenten en contributien ghetrouwelicken te betalen/ en int bevoorden van alle igene den welstandt/ eenicheydt en conseruatie van Lande vereysche/ ons sulcx te quijte/ dat hare Ma^r. en uwe Er^c. metter daet sullen verstaen dat wy niet anders van harten en sijn begerende/ dan met behoorlijcke danckbaerheyt en constantie de ghenadighe gunste van hare Ma^r. en de goede wille van uwe Er^c. totte conseruatie van staet en ghe-meene beste deser Landen/ te erkennen/ ende d'selue in alles (wes met conseruatie van Christelijcke Religie/ de Wysheden/ Gherechtichede/ en Welbaren van Landen gheschieden can) te ghelieuen.

Ten lesten bedancken de Staten voorlz haere Ma^r. seer hoochlycken/ dat haer ghenadighe belieste is dese Landen en den Steden der zeluer te laeten ghenieten t'effect van oude tractaten ende contracten/ tusschen de Coninghen van Enghelant en den Princen van dese Landen/ en oock met eenighe steden int particulier ghemaect/ en sulle van hare zijde int generael en particulier/ so veel hē aengiet op de onderhoudenisse vanden mede sulcke ordie stelle dat haere Ma^r. uwe Er^c. en de Enghelsche Natie sullen speuren/ dat sy niet een goeden puer niet anders dan alle goede vromschap en nabuyschap van harte en sijn begherende: Biddende uwe Er^c. dese hare antwoorde aen hare voorlz Ma^r. ghenadelicken te willen recommanderen.

Albus ghearresteert inden Haaghe den vierden Octobris/ ende is gheresolueert dat daervan ouerleneninge sal werden ghedaen/ Tot Haerlem den xvij^{en}. Octobris xv^c. zeuenentachtich/ Ter Oydon+ nantie vande Staten: Ondergheteyckent

C. de Rechtere.

